EUROPEAN COMMISSION
Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Bericht 103

Mededeling van de Commissie - TRIS/(2024) 2796

Richtlijn (EU) 2015/1535

Kennisgeving: 2024/0394/HU

Doorzending van opmerkingen van de lidstaat (Netherlands) (artikel 5, lid 2, van Richtlijn (EU) 2015/1535). De status-quoperiode wordt door deze opmerkingen niet verlengd.

MSG: 20242796.NL

1. MSG 103 IND 2024 0394 HU NL 13-01-2025 11-10-2024 NL COMMS 5.2 13-01-2025

2. Netherlands

3A. Douane, Centrale dienst voor in- en uitvoer.
cdiu.notificaties@douane.nl

3B. Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

4. 2024/0394/HU - C50A - Levensmiddelen

5. artikel 5, lid 2, van Richtlijn (EU) 2015/1535

6. Hongarije stelt een absoluut verbod voor op het produceren en in de handel brengen van kweekvlees. Hongarije geeft hiervoor de volgende redenen aan. Ten eerste de noodzaak om de traditionele manier van landbouw en het leven op het platteland te beschermen die bedreigd zouden worden door technologische vernieuwingen en nieuwe productiemethodes. Ten tweede zou het verbod noodzakelijk zijn voor de bescherming van de fysieke en mentale gezondheid, als mede het behouden van een gezonde omgeving. De wet lijkt geen uitzonderingen te kennen.
Nederland merkt op dat een absoluut verbod op het produceren of in de handel brengen van producten, in strijd is met het vrij verkeer van goederen zoals neergelegd in Artikel 34 VWEU. In de zaak Dassonville benadrukte het Hof dat het belangrijkste element voor de vaststelling of een nationale maatregel onder artikel 34 VWEU valt, wordt gevormd door de gevolgen ervan ("al dan niet rechtstreeks, daadwerkelijk of potentieel, kan belemmeren"). Dat doet deze maatregel.
Op grond van Artikel 36 VWEU kunnen beperkingen op het vrij verkeer gerechtvaardigd worden. Dat wil zeggen dat de betrokken maatregel geschikt en noodzakelijk dient te zijn om het ingeroepen doel te beschermen en niet verder gaat dan strikt noodzakelijk. Een maatregel is niet proportioneel en valt niet onder de uitzondering van artikel 36 EU-Werkingsverdrag wanneer het mogelijk is om met een minder beperkende maatregel dezelfde bescherming te garanderen. De bewijslast daarvoor is hoog.
Uitzonderingen op het vrije verkeer van goederen moeten nauw worden uitgelegd. Dat geldt in het bijzonder als het product in andere lidstaten wél wordt geproduceerd en op de markt gebracht. Producten die rechtmatig in een andere lidstaat in de handel zijn gebracht, mogen in principe niet belemmerd worden. Kweekvlees zal in Nederland geproduceerd en op de markt gebracht worden, nadat het veilig is bevonden door de Europese Voedselveiligheidsautoriteit en een meerderheid van de Europese lidstaten akkoord is met het op de markt brengen ervan. Op dit moment is er een eerste dossier ingediend bij EFSA door het Franse Gourmey voor de toets op veiligheid van kweek foie gras. De uitslag daarvan wordt over enkele jaren verwacht.
Nederland betwijfelt of een absoluut verbod, zoals voorgesteld in dit geval, proportioneel is. Het wetsvoorstel laat niet zien welke alternatieven onderzocht zijn, maar Nederland kan zich voorstellen dat de beoogde beleidsdoelen ook op een alternatieve minder vergaande manier gerealiseerd kunnen worden, zonder een verbod op een nog niet op de markt gebracht product in te stellen.
Productie van kweekvlees kan ook voor boeren aan aanvullende business case bieden. De mogelijkheid van

kweekvleesproductie op een boerenbedrijf is onderzocht en haalbaar bevonden en in Nederland hebben zich al veehouders gemeld die willen onderzoeken hoe deze productie op hun bedrijf gerealiseerd kan worden. Stimuleren van deze ontwikkeling kan dus juist ook zorgen voor behoud van de landbouwsector en het toekomstbestendig maken ervan en is daarmee een alternatieve manier om de Hongaarse doelen te bereiken. Nederland ziet innovaties als deze dan ook als complementair aan de huidige 'traditionele' manier van productie van dierlijke eiwitten.
Daarnaast heeft Europa de strengste toets op het gebied van voedselveiligheid ter wereld. EFSA heeft zich op dit moment nog niet uitgesproken over de veiligheid van kweekvlees voor de volksgezondheid. Nederland heeft vertrouwen in deze procedure en vindt het van belang om deze uitkomst eerst af te wachten.

****

Europese Commissie
Contactpunt Richtlijn (EU) 2015/1535
email: grow-dir2015-1535-central@ec.europa.eu